

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	๓
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
สมมติฐานการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
นิยามศัพท์	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทและบทบาทของวิทยากรเกษตรกร	6
แนวคิดเกี่ยวกับศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล	9
แนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและเทคนิคการถ่ายทอดเทคโนโลยี	14
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	27
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	30
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา	30
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้	31
การทดสอบแบบสอบถาม	32
การเก็บรวบรวมข้อมูล	33
การวิเคราะห์ข้อมูล	34

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	36
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามของวิทยากรเกษตรกร	37
ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม และความรู้ของวิทยากรเกษตรกร	37
ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของวิทยากรเกษตรกร	52
ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ กับตัวแปรตาม	70
ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ ของวิทยากรเกษตรกร	98
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามของเกษตรกร	104
ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล ของเกษตรกร	104
ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของเกษตรกร ที่มีต่อบทบาทหน้าที่ของวิทยากรเกษตรกร	107
ส่วนที่ 3 ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับ บทบาทหน้าที่ของวิทยากรเกษตรกร สรุปได้ดังนี้	109
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	111
สรุปผลการวิจัย	111
อภิปรายผลการวิจัย	123
ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย	130
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	131
บรรณานุกรม	132
ภาคผนวก	135
ภาคผนวก ก แบบสอบถามการวิจัย	136
ภาคผนวก ข การทดสอบหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวิทยากรเกษตรกร	150
ประวัติผู้เขียน	152

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	เพศของวิทยาการเกษตรกร	37
2	อายุของวิทยาการเกษตรกร	37
3	ระดับการศึกษาของวิทยาการเกษตรกร	38
4	ประสบการณ์ในการประกอบอาชีพด้านการเกษตรของวิทยาการเกษตรกร	39
5	ประสบการณ์ในการเป็นวิทยาการเกษตรกรของวิทยาการเกษตรกร	39
6	ขนาดพื้นที่ถือครองทั้งหมดของวิทยาการเกษตรกร	40
7	จำนวนแรงงานภายในจุดสาธิตของวิทยาการเกษตรกร	40
8	รายได้รวมในภาคการเกษตรของวิทยาการเกษตรกร	41
9	รายได้รวมนอกภาคการเกษตรของวิทยาการเกษตรกร	42
10	การเป็นวิทยาการเกษตรกรประจำจุดถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรของ วิทยาการเกษตรกรในปัจจุบัน	42
11	การคัดเลือกเป็นวิทยาการเกษตรกร	43
12	การเข้าร่วม โครงการด้านการเกษตรของภาครัฐของวิทยาการเกษตรกร	43
13	ความถี่ในการเข้าร่วมประชุมกับ ศูนย์บริการฯ ของวิทยาการเกษตรกร	44
14	ความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของภาครัฐของวิทยาการเกษตรกร	44
15	แหล่งการรับรู้ข่าวสารด้านการเกษตรของวิทยาการเกษตรกร	45
16	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งจุดถ่ายทอดเทคโนโลยีของวิทยาการเกษตรกร	46
17	ระดับความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของวิทยาการเกษตรกร	47
18	ความรู้ของวิทยาการเกษตรกรในด้านบทบาทหน้าที่ของวิทยาการเกษตรกร	48
19	ระดับความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรของ วิทยาการเกษตรกร	49
20	ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรของ วิทยาการเกษตรกร	50
21	ความคิดเห็นของวิทยาการเกษตรกร ที่มีต่อบทบาทหน้าที่การเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการเกษตรประจำตำบล “ครูเกษตรประจำตำบล”	52

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
22	ระดับบทบาทการพัฒนาจุดสาธิตของวิทยาการเกษตรกร	53
23	ความคิดเห็นของวิทยาการเกษตรกร ที่มีต่อความเหมาะสมของจุดถ่ายทอด ของตนเอง	54
24	การบรรยายความรู้ด้านการเกษตรในสาขาที่รับผิดชอบให้แก่เกษตรกรใน ชุมชนของวิทยาการเกษตรกร	55
25	การบรรยายความรู้ด้านการเกษตรในการฝึกอบรม หรือศึกษาดูงาน ณ จุดสาธิตของวิทยาการเกษตรกร	56
26	การบรรยายความรู้ด้านการเกษตรในการฝึกอบรม นอกจุดสาธิต ของวิทยาการเกษตรกร	57
27	ระดับบทบาทด้านการบรรยายความรู้ด้านการเกษตรสาขาที่รับผิดชอบ ทั้งการฝึกอบรม และศึกษาดูงาน ของวิทยาการเกษตรกร	58
28	การเตรียมหรือผลิตสื่อทัศนูปกรณ์ใช้ประกอบการฝึกอบรมหรือ ศึกษาดูงานของเกษตรกรทั่วไป ภายในจุดถ่ายทอดฯ ของวิทยาการเกษตรกร	59
29	ระดับบทบาทการเตรียมหรือผลิตสื่อทัศนูปกรณ์อย่างง่าย ใช้ประกอบการฝึกอบรม หรือศึกษาดูงานของเกษตรกรทั่วไป ภายในจุดถ่ายทอดฯ ของวิทยาการเกษตรกร	60
30	การเข้าร่วมกำหนดแผนฝึกอบรม และถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร ร่วมกับศูนย์บริการฯของวิทยาการเกษตรกร	61
31	การประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ ภายหลังจากการประชุมร่วมกับ ศูนย์บริการฯ ของวิทยาการเกษตรกร	62
32	ระดับบทบาทด้านการให้ความร่วมมือในการกำหนดแผนฝึกอบรม และถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรทั่วไปของวิทยาการเกษตรกร	63
33	การหาความรู้ด้านการเกษตรเพิ่มเติมจากสื่อต่างๆ ของวิทยาการเกษตรกร	64
34	การเข้าร่วมการศึกษาดูงานและการฝึกอบรมในรอบ 2 ปี	65
35	การเข้าร่วมการศึกษาดูงานและการฝึกอบรมในรอบ 2 ปี	66

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
36	การเข้าร่วมการศึกษาคุณงานและการฝึกอบรมในรอบ 2 ปี	67
37	บทบาทหน้าที่การศึกษา พัฒนาวิชาการเกษตร เทคนิค ความก้าวหน้าเทคโนโลยีการเกษตร เพื่อพร้อมจะเป็นวิทยากรบรรยาย ความรู้แก่เกษตรกรทั่วไป	68
38	ความคิดเห็นของวิทยากรเกษตรกร ต่อบทบาทหน้าที่การเป็น ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเกษตรประจำตำบล “ครูเกษตรกรประจำตำบล” ในแต่ละสาขาเกษตร โดยผ่านการฝึกอบรมวิทยากรเกษตรกรของตนเอง	69
39	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรอิสระ คือปัจจัยพื้นฐาน ส่วนบุคคลปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมบางประการ และความรู้ ของวิทยากรเกษตรกร ต่อบทบาทการพัฒนาจุดสาธิตของตนเองฯ	74
40	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรอิสระ คือปัจจัยพื้นฐาน ส่วนบุคคลปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมบางประการ และความรู้ ของวิทยากรเกษตรกร ต่อบทบาทการบรรยายความรู้ด้านการ เกษตรสาขาที่รับผิดชอบ ทั้งให้การฝึกอบรมและศึกษาคุณงาน	79
41	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรอิสระ คือปัจจัยพื้นฐาน ส่วนบุคคลปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมบางประการ และความรู้ ของวิทยากรเกษตรกร ต่อบทบาทการเตรียมหรือผลิตวัสดุอุปกรณ์ฯ	83
42	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรอิสระ คือปัจจัยพื้นฐาน ส่วนบุคคลปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมบางประการ และความรู้ ของวิทยากรเกษตรกร ต่อบทบาทการให้ความร่วมมือใน การกำหนดแผนฝึกอบรมและถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรทั่วไป	88
43	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรอิสระ คือปัจจัยพื้นฐาน ส่วนบุคคลปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมบางประการ และความรู้ ของวิทยากรเกษตรกร ต่อบทบาทการศึกษา พัฒนาวิชาการเกษตรฯ	92
44	ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับบทบาทการพัฒนาจุดสาธิต ของตนเองให้เหมาะสมในการเป็นแหล่งเรียนรู้ฯ	93

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
45	ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับบทบาทการบรรยายความรู้ ด้านการเกษตรฯ	94
46	ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับบทบาทการเตรียมหรือ ผลิตโสตทัศนูปกรณ์ฯ	95
47	ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับบทบาทการให้ความร่วมมือ ในการกำหนดแผนฝึกอบรมและถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรทั่วไป	96
48	ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับบทบาทการศึกษา พัฒนาวิชาการเกษตรฯ	97
49	สรุปค่าความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับบทบาทในการถ่ายทอด เทคโนโลยี การเกษตรของวิทยากรเกษตรกร	97
50	เพศของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง	104
51	อายุของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง	104
52	ระดับการศึกษาของเกษตรกร	105
53	การรู้จักวิทยากรเกษตรกรในพื้นที่ของเกษตรกร	105
54	การใช้บริการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรหรือจุดสาธิต ของเกษตรกร	106
55	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการแต่งตั้งวิทยากรเกษตรกรขึ้นในตำบลเพื่อ ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรให้แก่เกษตรกรภายในตำบล ของเกษตรกร	106
56	ความคิดเห็นของเกษตรกร ที่มีต่อบทบาทหน้าที่ของวิทยากรเกษตรกร	108

สารบัญภาพ

แผนภาพที่

1

แสดงการสุมตัวอย่างพื้นที่ที่ใช้ในการศึกษา

หน้า

31

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved